

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної наукової конференції**

27-28 березня 2020 р.

Частина I

**Proceedings of the Second International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 27-28, 2020
Part I**

**Дніпро
2020**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали II Міжнародної наукової конференції. 27-28 березня 2020 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. — Дніпро: СПД «Охотнік», 2020. — 354 с.

У збірник вміщено матеріали II Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2020

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2020

створення в учнів ставлення до праці як до щоденної життєвої необхідності.

Список використаних джерел

1.Кириченко В.В. *Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 109 с. 2.*Професійна орієнтація: підручник* Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 239 с. 3.Яницур М. С. *Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи: курс лекцій. М-во освіти і науки, молоді та спорту України*. Київ : Слово, 2012. 463 с.

О. О. Ханюков, Л. В. Сапожниченко, О. В. Смольянова

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У РАМКАХ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

Відповідно до Закону України про вищу освіту, компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Також у цьому законі зазначено, що освітньо-наукова програма магістра обов'язково повинна включати дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків, але впровадження цього пункту досі стикається з труднощами і не повністю реалізоване.

Не менш важливим питанням залишається визначення принципів викладання дослідницької компетентності. Відповідно до освітньо-професійної програми другого рівня (магістр медицини) в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 - «Медицина» існують наступні методи викладання: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, практика та консультації з викладачем. Проте найбільш продуктивним засобом оволодіння дослідницькою компетентністю є проведення власного дослідження [1-4].

Організаційно, з урахуванням традицій діяльності закладів вищої медичної освіти та вимог сьогодення, найбільш прийнятним варіантом формування дослідницької компетентності є діяльність студентських наукових товариств (СНТ).

Формування дослідницької компетентності у рамках роботи СНТ має ряд позитивних моментів. По-перше, студент самостійно визначає напрям своєї діяльності та проект для подальшої роботи, що зазвичай сприяє обранню майбутньої спеціальності, тому студенти мотивовані, захоплені та намагаються справити враження на свого керівника, який може стати потенційним наставником чи майбутнім колегою. По-друге, СНТ формує середовище, в якому студенти можуть помилитися, навчаючись дослідницькому процесу, проте це не є негативним результатом - студенти демонструють, що вони навчаються на власних помилках, вирішують проблеми, які виникають в ході роботи, і критично оцінюють свою діяльність та роблять висновки на майбутнє [3]. По-третє, керівник СНТ під час виконання науковою роботою студентом прагне забезпечити постійний зворотній зв'язок, корегуючи його дії та надаючи конструктивну критику. Іншим важливим моментом є те, що студент починає розуміти: робота в команді більш важлива, ніж індивідуальні зусилля у досягненні спільних цілей. Це сприяє його підготовці до подальшої роботи у клінічній команді разом із науковим керівником, завідувачем відділенням та консультантами.

Робота в СНТ та написання наукової роботи призводить до розвитку творчих здібностей студента. Адже в атмосфері інтелектуального пошуку і наукового спілкування відбувається творче зростання студентів, з'являється прагнення знаходження істини, досягнення успіху. А це, напевно, найголовніше у процесі

навчання, тому що успіх породжує бажання дізнаватися більше і вчитися, впевнено йти вперед та самоудосконалюватися.

Необхідно зазначити, що формування дослідницької компетентності у рамках СНТ не є ідеальним варіантом, тому що, по-перше, і це головне – відповідно до закону України про вищу освіту дослідницька складова має бути присутня у навчанні усіх студентів, що набувають рівень магістра, проте СНТ відвідують далеко не всі. По-друге, під час роботи СНТ у студента виникає конфлікт часу і сил з іншою паралельною навчальною діяльністю (навчальними дисциплінами). Це звичайно може призвести до двох наслідків: студент навчиться структурувати свій час, виділяючи пріоритети, або вибере щось одне – заняття у СНТ, втрачаючи бали в успішності за основними предметами, чи навчання за дисциплінами, перестаючи відвідувати СНТ. З цього витікає ще одна проблема, студенти, які прагнуть досягти високого балу успішності рідко відвідують СНТ, приділяючи основну саме навчальному процесу, і тим самим, не оволодівають дослідницькою компетентністю. По-третє, відносно короткий термін виконання студентських наукових робіт, що може призвести до того, що студент закінчив навчання, не отримавши остаточних результатів свого дослідження.

Список використаних джерел

1. Nsanzabaganwa C. *Write-up and dissemination of undergraduate and postgraduate research at the university of rwanda: a cross-sectional study* / C. Nsanzabaganwa, H. Habineza, N. Nyirimanzi, [et al.] // *The Pan African Medical Journal*. – 2019. – Vol. 32. 2. Ribeiro L. *Scientific skills as core competences in medical education: what do medical students think?* / L. Ribeiro, M. Severo, M. Pereira, M. A. Ferreira // *International Journal of Science Education*. – 2015. – Vol. 37, No. 12. – P. 1875–1885. 3. Riley S. C. *An integrated model for developing research skills in an undergraduate medical curriculum: appraisal of an approach using student selected components* / S. C. Riley, J. Morton, D. C. Ray, [et al.] // *Perspectives on Medical Education*. – 2013. – Vol. 2, No. 4. – P. 230–247. 4. Waaijer C. J. F. *Scientific activity by medical students: the relationship between academic publishing during medical school and publication careers after graduation* / C. J. F. Waaijer, B. W. C. Ommerring, L. J. van der Wurff, [et al.] // *Perspectives on Medical Education*. – 2019. – Vol. 8, No. 4. – P. 223–229.

О. С. Хмельницька, Л. В. Ткаченко

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ МИНУЛОГО

Сучасний етап розвитку української держави сприяє формуванню особистості зі стійкими переконаннями, патріотичними поглядами, почуттями національної гідності, самоповаги і активної громадянської позиції. Патріотичне виховання є одним із пріоритетних завдань, що відображено у Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи тощо.

З давніх часів самоідентифікація, патріотичне, національне виховання було ґрунтом, на якому будувалась і розвивалась Україна. Часто головними реформаторами були педагоги-новатори, учителі-патріоти, які важливим чинником виховання національної самоповаги і гордості вважали українознавство, українізацію, любов та повагу до власної історії, мови, культури, традицій і звичаїв.

Ідеї патріотичного виховання відображено у науковому доробку Г.Ващенка, О.Захаренка, М.Маккавейського, С.Русової, Ю.Ступака, В.Сухомлинського, П.Холодного, Я.Чепіги, С.Чавдарова та багатьох ін.

Зокрема, значний внесок у розвиток національної педагогіки зроблено Г.Ващенко, який під час заборони українського слова популяризував його через україномовні літературні твори, за радянської влади створив вагомий дидактичний посібник «Загальні методи навчання» (1929), пройнятий думками про патріотичне